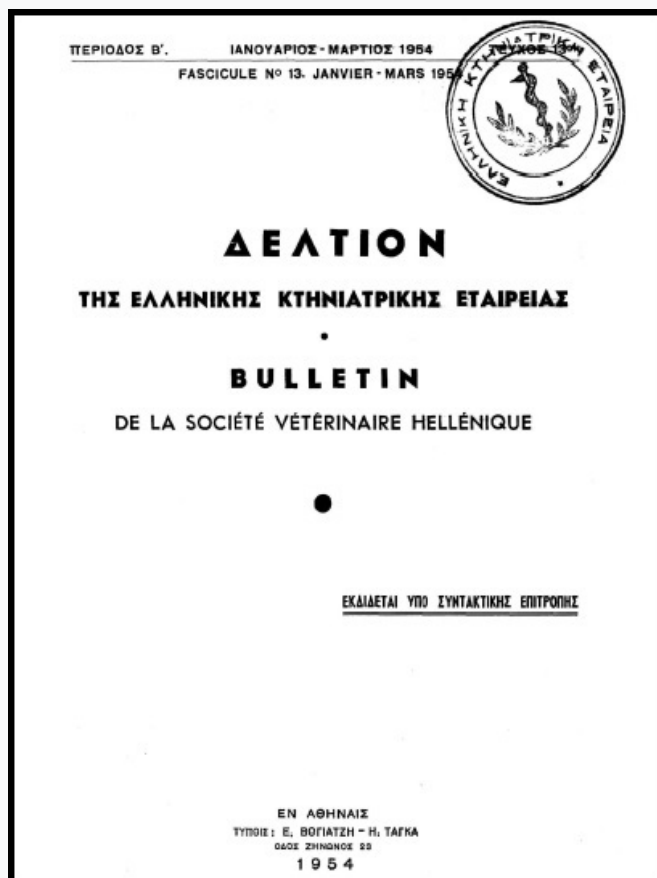

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 5, No 1 (1954)

ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ

P. MOLLARET, L. SALOMON, L. SALOMON (Mme)

doi: [10.12681/jhvms.17576](https://doi.org/10.12681/jhvms.17576)

Copyright © 2018, P.MOLLARET L.SALOMON L.SALOMON (Mme)

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

MOLLARET, P., SALOMON, L., & SALOMON (Mme), L. (1954). ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 5(1), 541–546. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17576>

**ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ**

Ὁ διαπρεπὴς Καθηγητὴς P. Mollaret τῶν λοιμωδῶν νόσων εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων καὶ τὸ ζεῦγος τῶν ἐκλεκτῶν συναδέλφων L. Salomon καὶ Mme L. Salomon τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργαστηρίου Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort κατόπιν ἐμπεριστατωμένων καὶ ἀξιολόγων ἐρευνῶν ἀνεκοίνωσαν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας ^{1, 2} καὶ τὴν Ἱατρικὴν Ἐταιρείαν τῶν Νοσοκομείων τῶν Παρισίων ³ τὰ πορίσματα ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφερούσης μελέτης τῶν ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι θέματος, ἀναγομένου τόσον εἰς τὴν Ἱατρικὴν ὅσον καὶ τὴν Κτηνιατρικὴν Παθολογίαν. Τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐργασιῶν τῶν καὶ τὰ σχετικὰ συμπεράσματα δημοσιεύονται in extenso εἰς τὴν Presse Medicale ⁴.

Κατόπιν παρακλήσεώς μας εἰ ὥς ἄνω ἐρευνηταὶ ἀπεδέχθησαν ἐκθύμως νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν εἰς τὸ Δελτίον μας σύντομον περίληψιν τῆς πρωτοτύπου ταύτης ἐργασίας τῶν καὶ δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νὰ ἀπευθύνωμεν εἰς αὐτοὺς τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν μας.

* *

Αἱ διάφοροι στοματίτιδες τῶν Βοοειδῶν ὀφείλονται ὥς γνωστὸν εἰς ἐμμόρφους μικροοργανισμούς, εἰς μύκητας ἢ εἰς διηθητοὺς ἰούς. Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐταυτοποιήθησαν μέχρι σήμερον δύο ἴδιαι νοσολογικαὶ ὀντότητες: ὁ Ἀφθώδης Πυρετὸς καὶ ἡ Φλυκταίνωδης στοματίτις, αἵτινες ὁμως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μὲ τὴν ὑπὸ μελέτην *ψευδοαφθώδη στοματίτιδα*. Ἀντιθέτως ἡ τελευταία αὕτη παρουσιάζει πολλὰς ἀναλογίας πρὸς τὴν συνώνυμον στοματίτιδα τοῦ Huttyra καὶ Mareck, ἀγνώστου μέχρι σήμερον αἰτιολογίας καὶ εἶναι δυνατόν νὰ συσχετισθῇ ἐπίσης μὲ τὴν ψευδοστοματίτιδα τῶν βοοειδῶν (*stomatitis papulosa bovis specifica*) τὴν περιγραφείσαν κατὰ τὸ 1906 ὑπὸ τῶν Ostertag καὶ Bugge καὶ ἣτις ἀπεδόθη μὲν αἰτιολογικῶς εἰς διηθητὸν ἰὸν πλὴν δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ ταυτοσήμου τοῦ ἰοῦ τῶν δύο τούτων λοιμώξεων. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν νόσον τοῦ Armagh (στοματίτις μελετηθεῖσα ἐν Ἰρλαν-

δίᾳ ὑπὸ τῶν Prentice, Norris καὶ Mettam 1913) ὥς καὶ τὴν ἐξανθημα-
τικὴν στοματίτιδα τῶν Mason καὶ Neitz τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς (1940).

Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν οἱ συγγραφεῖς ἐμελέτησαν μίαν ἡπίαν μορφὴν στο-
ματίτιδος τῶν βοοειδῶν ἐπιπολάζουσας εἰς τὴν Δυτ. Γαλλίαν, μεγάλης με-
ταδοτικότητος. (Ἐκ τῶν 180 μόσχων ἡλικίας μέχρι 2 ἐτῶν τῆς περιοχῆς
ταύτης, οἱ 140 προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης, ἣτις χαρακτηρίζε-
ται κατὰ γενικὸν κανόνα ὑπὸ ἀλλοιώσεων τῆς στοματικῆς κοιλότητος καὶ
τοῦ ἀκροορινίου, ἄνευ ὅμως παρεμφερῶν ἐντοπίσεων εἰς τὰ ἄκρα καὶ τοὺς
μαστούς.

Ἡ περίοδος τῆς ἐπωάσεώς της ὑπὸ τὰς συνήθεις συνθῆκας φυσικῆς
μολύνσεως δὲν ἔχει ἐπακριβῶς καθορισθεῖ. Μία παροδικὴ θερμικὴ ὑψωσις
(πλέον τῶν 40°) διαρκείας μόλις 24 ὥρῶν χαρακτηρίζει τὴν ἀρχικὴν εἰς-
βολήν, ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν ἀσθενῶν ἐλάχιστα ἐπηρεάζεται, ἡ δὲ ὄρε-
ξις διατηρεῖται ἀμετάβλητος.

Ἡ κυρίως συμπτωματολογικὴ εἰκὼν συνίσταται εἰς τὴν ἐμφάνισιν
ἐξανθηματικῶν ἀλλοιώσεων αἵτινες κατὰ κανόνα ἐδρεύουσιν ἐπὶ τῶν οὖ-
λων καὶ τῶν χειλέων, δυνάμεναι νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκροορινίου
καὶ τῆς ὑπερώας, σπανιότερον δὲ ἐπὶ τῆς γλώσσης. Ἡ ἔναρξις τῶν ση-
μειοῦται διὰ λευκῶν κηλίδων (φυσαλλίδων) κυκλικῶς μεγέθους φακῆς πε-
ριβαλλομένων ὑπὸ ζώνης χρώματος ζωηρῶς ἐρυθροῦ. Αὗται εἶναι στερεῶς
προσκεκολλημέναι ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων ἰστῶν, καὶ δὲν ἀποσπῶνται εἰμὴ
μόνον δι' ἀποξέσεως. Ἐπακολουθητικῶς αἱ φυσαλλίδες αὗται αὐξάνουν
κατ' ἔκτασιν καὶ προσλαμβάνουσι χροιάν φαιοκιτρίνην ὀφειλομένην εἰς τὴν
ἀπόπτωσιν τοῦ ἐπιθηλίου.

Ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις τῶν ἀλλοιώσεων τούτων ποικίλλει. Οὕτω, δὲ
μὲν παρατηρεῖται προοδευτικὴ ἐπούλωσις ἐντὸς 3 - 4 ἑβδομάδων ὁπότε σμι-
κρύνονται εἰς ἔκτασιν καταλείπουσαι κηλῖδα σκοτεινοῦ χρώματος βραδέως
ἐξαφανιζομένην, ὅτε δὲ λόγῳ δευτερογενῶν ἐπιμολύνσεων, αἱ φυσαλλίδες
ἐξελκοῦνται καὶ ἐπικαλύπτονται ἐνίοτε ὑπὸ ψευδομεμβρανῶν μὲ ἐντονον
δυσσομίαν. Ἡ ἐπούλωσις συντελεῖται βραδύτατα ἐντὸς 1 - 2 μηνῶν, δὲν
καταλείπονται ὅμως ἴχνη προϋπάρξεως τῶν ἀλλοιώσεων τούτων.

Ἡ ἱστολογικὴ ἐξέτασις κατέδειξεν ὅτι πρόκειται περὶ ἐνδοθερμικῶν
φυσαλλίδων αἵτινες σχηματίζονται δι' ἐκφυλίσεως συνισταμένης εἰς διόγ-
κωσιν τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων (Degenerescence ballonnante épithé-
liale).

Πειραματικὴ ἀναπαραγωγή. Ὁ ἐνοφθαλμισμὸς παθολογικοῦ ὕλικοῦ
συνισταμένου εἴτε εἰς λειοτριβήματα τῶν εἰδικῶν ἀλλοιώσεων εἴτε εἰς ὀρὸν
αἵματος ἐκ νοσοῦντων ζώων, ἔστω καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κλασσικῶν ἀντι-
βιοτικῶν ἐπέτρεψε τὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς νόσου δι' ἐνδοθερμικῆς ὁδοῦ εἰς

τὸν κόνικλον καὶ τὸν ἰνδόχοιρον. Τὸ πρόβατον θεωρεῖται ἐλάχιστα ἐπιδεκτικὸν μολύνσεως, τὰ δὲ μόνοπλα οὐδὲλως.

Καλλιέργειαι εἰς ἐμβρυοφόρα ὡά. Αὗται ἐπετεύχθησαν εὐχερῶς εἰς γόνιμα ὡὰ ὀρνίθων καὶ χηνῶν δι' ἐναποθέσεως μικρῶν ποσοτήτων τοῦ τοῦ χοριοαλλαντοειδοῦς χιτῶνος, μὲ μικρὸν ποσοστὸν θνησιμότητος τῶν ἐμβρύων καὶ μὲ σχηματισμὸν εἰδικῶν χαρακτηριστικῶν ἀλλοιώσεων ἐπὶ τῆς μεμβράνης ταύτης, περιγραφομένων λεπτομερῶς ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν. Ὁ οὕτω καλλιεργηθεὶς ἰὸς ἐνέμενος ἐνδοθερμικῶς εἰς τὴν στοματικὴν κοιλότητα τοῦ μόσχου καὶ τοῦ κόνικλου, ἀπεδείχθη λοιμογόνος μετὰ περίοδον ἐπωάσεως 22 ἡμερῶν. Ἡ ἐνδοπεριτοναϊκὴ ὁδὸς προεκάλεσεν εἰς ἀρτιγεννήτους (24 ὥρων ἡλικίας) μῦς καὶ ἐπίμυνας, παραλύσεις μεταξὺ τῆς 2ας καὶ τῆς 4ης ἡμέρας.

Βιολογικαὶ ἀντιδράσεις. Ἀντιγόνον παρασκευασθὲν ἐξ τοῦ καλλιεργηθέντος εἰς ἐμβρυοφόρα ὡά, ἔδωσε θετικὴν κατὰ Wasserman ἀντίδρασιν παρουσίᾳ ὁροῦ ἀναρρωνυόντων.

Διαφορικὴ διάγνωσις. Αὕτη ἀφορᾷ κυρίως τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν καὶ τὴν Φλυκταίνωδην στοματίτιδα τοῦ Cotton.

Εἰς τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν εἰδικαὶ ἀλλοιώσεις ἀνευρίσκονται εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς στοματικῆς κοιλότητος, τοὺς ῥώθινας, τοὺς μαστοὺς καὶ τὰ μεσοδακτύλια διαστήματα ὑπὸ μορφὴν φλυκταίνων πλήρων λύμφης καὶ εὐχερέστατα ἀποσπωμένων ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἰστίων. Ἐξ ἄλλου εἰς τὰ ἐπιδεκτικὰ μολύνσεως κατοικίδια ζῶα περιλαμβάνονται καὶ τὰ αἰγοπρόβατα ὡς καὶ οἱ χοῖροι. Τέλος ἡ μέθοδος τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος ἀποτελεῖ κατὰ τὰ μέχρι σήμερον παραδεδεγμένα ἀσφαλῆ τρόπον ταυτοποιήσεως τῶν διαφόρων τύπων τοῦ Ἀφθώδους τοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν Φλυκταίνωδην στοματίτιδα, αὕτη μεταδίδεται ὡς γνωστὸν πειραματικῶς εἰς τὰ βοοειδῆ καὶ τὰ μόνοπλα, παραλλήλως δὲ δὲν διεπιστώθη ἡ ὕπαρξις διασταυρουμένης ἀνοσίας μεταξὺ τῶν δύο ἰῶν.

* *

Οἱ συγγραφεῖς ἀναφερόμενοι εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς νόσου ταύτης εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ μορφὴν λευκοκυτταρικῆς μηνιγγίτιδος περιγράφουσι 4 περιστατικὰ ἐπὶ ἀτόμων ἅτινα ἠσχολοῦντο μὲ τὴν μελέτην τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος εἰς τὸ Ἐργαστήριον Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort. Παραθέτομεν ἐν συντομίᾳ τὰς κλινικάς των παρατηρήσεις καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐξαχθέντα συμπεράσματα.

Κατόπιν περιόδου ἐπωάσεως 7 περίπου ἡμερῶν (προσδιορισθείσης εἰς ἐν τῶν 4 περιστατικῶν) ἐσημειοῦτο ἀπότομος θερμικὴ ὑψωσις ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ γενικῆς τινος λοιμώξεως, ἄνευ ὅμως οὐδεμιᾶς σπλαχνικῆς ἐντοπίσεως διαρκείας μιᾶς περίπου ἑβδομάδος. Εἴτα ἐπηκολούθησεν ἀνά-

πανυα δλίγων ἡμερῶν τὴν ὁποίαν διεδέχθη ἐν τρίτον στάδιον χαρακτηροῦ-
ζον τὴν ὀξεῖαν μνηνγγίτιδα, μὲ νέαν εἰσβολὴν ὑψηλοῦ πυρετοῦ καὶ ἄλλα
γενικὰ συμπτώματα κυτταρολογικῆς μορφῆς (καθαρὰ λευκοκυττάρωσις)
ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὕγρου. Ὡσαύτως διεπιστώθησαν
ὑπερτροφίαι τῶν γαγγλίων καὶ τῆς σπληνός ὡς καὶ λευκοπενία καὶ λευκο-
κυττάρωσις ἀπὸ αἱματολογικῆς πλευρᾶς.

Οἱ ἐρευνῆται ὑποσημειοῦσι τὴν πιθανὴν ὑπαρξιν ἀβληχρῶν ἀλλοιώ-
σεων τοῦ ἐπιθηλίου τῆς στοματικῆς κοιλότητος κατὰ τὴν 5ην ἡμέραν τῆς
πρώτης πυρετικῆς εἰσβολῆς, αἵτινες ὁμως δὲν ἐξελίχθησαν περαιτέρω οὔτε
εἰς φλυκταῖνας οὔτε εἰς ἐξελκώσεις.

Ἡ αἰτιολογία τῆς μνηνγγίτιδος ταύτης ἐπεβεβαιώθη διὰ σειρᾶς ἐρευν-
ῶν καὶ ἐπιδημιολογικῶν δεδομένων ἅτινα συνίσταντο α) Εἰς τὸ γεγονός
ὅτι ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς ἀπετέλουν τὸ προσωπικὸν τὸ ἀσχολούμενον εἰς τὴν
μελέτην τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος τῶν βοοειδῶν εἰς τὸ Κεντρικὸν
Ἐργαστήριον Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort, ἐξ οὗ καὶ ἡ μόλυνσις·
β) Εἰς τὴν διὰ τῆς κλινικῆς ἐπισκοπῆσεως, καλλιέργειαν, ἐνοφθαλμισμῶν
καὶ ὀροδιαγνώσεων, ἀποκλεισμὸν τῶν λυμφοκυτταρικῶν μνηνγγίτιδων τῶν
ὀφειλομένων εἰς βακτηρίδια, λεπτοσπείρας ἢ ἄλλους διηθητοὺς ιούς· γ)
Εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ τοῦ ἐκ διηθήματος ἔρου τῶν ἀσθενῶν καὶ τὴν
πειραματικὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος εἰς τὸν
τὸν κόνικλον καὶ τὸν ἰνδόχοιρον· δ) Εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἰδίας προε-
λεύσεως τοῦ ἐντὸς ἐμβρυοφόρων ὧν ὄρνιθος καὶ τὴν πρόκλησιν παραλύ-
σεων ἐπὶ ἀρτιγεννήτων μυῶν καὶ ἐπίμυον δι' ἐνδοπεριτοναϊκῆς ὁδοῦ· καὶ
ε) Εἰς τὴν ἐπιβεβαίωσιν τοῦ ταυτοσήμου τοῦ τοῦ διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐκ-
τροπῆς τοῦ συμπληρώματος.

Συμπεράσματα. Οἱ συγγραφεῖς ἀποφαίνονται συμπερασματικῶς ὅτι
ἐπιβάλλεται ἡ περαιτέρω ἐρευνα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, καθότι ἡ ἐν τῷ
ἐργαστηρίῳ μόλυνσις δὲν ἀποκλείει τὴν τοιαύτην τῶν ἐρχομένων εἰς ἐπα-
φὴν μετὰ νοσούντων ζώων, (Κτηνίατροι, Κτηνοτρόφοι, ἄλμεκται κλπ.).
Ἦδη σημειοῦσι καὶ 3 ἄλλα πιθανὰ περιστατικά μνηνγγίτιδος μετὰ Κτη-
νοτρόφων κατόπιν δηγμάτων ἢ ἐκ λύσεως τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος, καὶ
φρονοῦσιν ὅτι ἡ νόσος αὕτη πρέπει νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν πίνακα τῶν
Ἐπαγγελματικῶν τοιούτων.

Ὡσαύτως ὡς λογικὸν ἐπακόλουθον δὲν ἀποκλείουσι τὴν δυνατότητα
ἐμμέσου μόλυνσεως διὰ τοῦ γάλακτος, τοῦ βουτύρου, ὡς καὶ τοῦ τοῦ τῆς
Δαμαλίτιδος ὅστις ὡς γνωστὸν συντηρεῖται ἐπὶ μοσχίδων, ὁπότε καὶ θὰ
ἠδύνατο νὰ δοθῇ ἐξήγησις εἰς τὰ μέχρι σήμερον ἄνευ τοιαύτης περιστα-
τικά μνηνγοεγγεφαλιτίδων τοῦ ἀνθρώπου κατόπιν δαμαλισμοῦ.

N. Δ. T.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: Une nouvelle meningite humaine due à l'ultra-virus de la Stomatite Pseudo-aphteuse épizootique des Bovidés. C. R. Acad. Sciences 1953, 236, p.p. 2555-2557.
- 2) Salomon L., Salomon Mme L.: L'isolement de l'ultra-virus responsable de la Stomatite pseudo-aphteuse épizootique des Bovidés. Ibidem 1953, 237, p. p. 112-114.
- 3) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: Une méningite humaine d'origine bovine (stomatite pseudo-aphteuse épizootique) et son ultra virus. Bull. Méd. Soc. Méd. Hôp. Paris, 1953, 69, No 28-29 p.p. 821-828.
- 4) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: La découverte d'une nouvelle méningite d'origine Vétérinaire (Stomatite pseudo-aphteuse des Bovidés). La maladie Humaine. (La Presse Médicale No 79, 9 Décembre 1953, p.p. 1615-1617). La Maladie Vétérinaire. (Ibidem No 82, 25 Décembre p.p. 1715 - 1718).

R É S U M É

La Stomatite Pseudo - aphteuse épizootique des Bovidés
et une nouvelle méningite humaine, dues ou même ultra - virus

Par

Mr le Prof. P. M o l l a r e t et les Drs Vétérinaires Mr L. S a l o m o n
et Mme L. S a l o m o n (Paris)

Les auteurs décrivent une maladie bénigne des bovins caractérisée par des lésions éruptives siégeant principalement sur le bourrelet et les lèvres et plus rarement sur le muffle et la langue, sans autres localisations aux pieds ou à la mamelle et sans aucun retentissement sur l'état général du malade. Ils la désignent du terme de «Stomatite pseudo-aphteuse épizootique». Ils reproduisent la maladie chez le lapin et le cobaye par injection intradermique du broyat des lésions spécifiques. En éliminant par centrifugation et filtration toute souillure bactérienne ils constatent que ces liquides restent encore virulents pour les animaux réceptifs. Il s'agit donc d'un ultra - virus. L'ensemencement des filtrats sur la membrane chorio - allantoïdienne des oeufs embryonnés de poule donne après une série de passages une culture de virus et des lésions assez caractéristiques sur la membrane. Ce virus cultivé s'avère pathogène pour les souris et les rats âgés de 24 h. par voie intraperitonéale, et l'on constate des paralysies des membres postérieurs au bout de 2 à 3 jours. Le mouton et

le cheval se montrent refractaires à une contamination experimentale. Un antigène préparé à partir d'embryons de poule donne une déviation de complement positive vis-à-vis des serums de convalescents.

Se basant sur toutes ces données, les auteurs établissent un diagnostic différentiel entre cette nouvelle virose et la Fièvre Aphteuse d'une part, ainsi que la stomatite vésiculeuse de Cotton, d'autre part.

En outre, se rapportant à la contamination humaine les auteurs donnent le protocole détaillé de leurs observations cliniques et de leurs investigations d'ordre virologique, serologique, cytologique et hématologique, sur 4 malades, qui à la suite des manipulations du virus de la Stomatite pseudoaphteuse des bovidés au Laboratoire Central des Recherches Vétérinaires d'Alfort, ont contracté une méningite lymphocytaire, véritable virémie. A partir du serum virulent, les auteurs ont pu reproduire experimentalement la stomatite pseudoaphteuse chez les animaux réceptifs comme dans le cas de la maladie animale. De l'ensemble de ces travaux originaux ressort le fait que ces deux maladies constituent deux nouvelles entités morbides à étiologie virale commune, qui méritent de faire l'objet de recherches systématiques. Les auteurs pensent qu'une contamination analogue a toute chance d'être retrouvée chez des Vétérinaires, des éleveurs etc., par la suite d'un contact direct avec le bétail et qu'il est logique de ne pas exclure la possibilité d'une transmission indirecte (par le lait, le beurre etc.). Enfin ils proposent de rechercher la contamination dans le domaine encore inexpliqué des méningo-encéphalites post-vaccinales humaines, étant donné que la vaccine est entretenue sur les Bovidés.

(Nous tenons à exprimer aux savants Français, pionniers de la Science, nos plus vifs remerciements du fait qu'ils nous ont accordé si aimablement la permission de reproduire dans notre Bulletin un travail hautement intéressant la pathologie Humaine et Vétérinaire).

N. D. T.